

Camperplaatsen: een toeristische meerwaarde!

Alles over camperlocaties

Onbezorgd camperplezier
met NKC kom je verder!

Vooraf

De NKC (Nederlandse Kampeerauto Club) is met haar ruim 26.000 leden de grootste vereniging van campers in Europa. Zij behartigt de belangen van gebruikers van campers in binnen- en buitenland. De NKC hoopt geïnteresseerden te enthousiasmeren over het reizen met een camper. Deze relatief nieuwe manier van recreëren mag zich de snelst groeiende vorm van het hedendaagse toerisme noemen zowel in Nederland als in de ons omringende landen.

Deze brochure is bedoeld om overheidsinstanties, recreatieondernemers en particulieren een handreiking te bieden bij het realiseren van nieuwe camperlocaties.

Graag zijn wij bereid u na lezing van deze brochure nader te informeren!

NKC (Nederlandse Kampeerauto Club)
Bezoekadres: Amersfoortsestraat 124 B, 3769 AN, Soesterberg
Postadres: Postbus 424, 3760 AK, Soest
T: 033 - 467 70 70
E: camperplaatsen@kampeerauto.nl
W: www.kampeerauto.nl
www.campercontact.nl

Inleiding

De campergebruiker is te vergelijken met een botenbezitter; neerstrijken, recreëren, consumeren, overnachten en verder toeren. Op het moment dat de camperaar in zijn of haar camper stapt, is de vakantie begonnen. Want door eigen (vuil)watertanks, toilet, douche, keuken en slaapgelegenheid is hij nagenoeg selfsupporting en kan hij gaan en staan waar hij wil. Overnachtingslocaties voor campers vragen in principe maar weinig voorzieningen.

Een camperlocatie met basisvoorzieningen, zoals watertappunt, vuilwaterafvoerput en lozingspunt voor een cassettoilet volstaat. Dat kan ook naast of voor een camping, sportaccommodatie of andere voorziening zijn, met gebruikmaking van de aldaar aanwezige faciliteiten.

Steden en dorpen krijgen door het faciliteren van camperlocaties meer naamsbekendheid. Daarnaast wordt het recreatiesizoen verlengd en krijgen historische, culturele en landschappelijke aspecten meer aandacht. Ook de middenstand, instellingen en horeca hebben voordeel. Camperaars besteden in een gastvrije gemeente een aanzienlijk bedrag. Een opsteker voor veel ondernemingen en een verlenging van het vakantie seizoen.

In de volgende pagina's wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de campermarkt en de gewoonten, het gedrag en de wensen van de campergebruiker met daaraan gekoppeld de kansen die dit voor gemeenten en anderen biedt.

Daarna volgt informatie over camperlocaties: waar kunnen deze gerealiseerd worden, door wie, welke mogelijkheden bestaan er en aan welke algemene eisen dient een camperlocatie te voldoen.

Tenslotte in de bijlagen details over aanduiding en uitvoering van een camperlocatie.

Deze brochure is met zorg samengesteld door medewerkers en vrijwilligers van de NKC, gespecialiseerd op dit gebied. Gaandeweg kunnen echter wetten en regels veranderen, dus wijzigingen voorbehouden.

Inhoudsopgave

1. Algemene informatie	7
1.1. Camperverkoop zit in de lift	7
1.2. Gedrag van de campergebruiker	7
<i>Reisdoelen</i>	7
<i>Bestedingspatroon</i>	7
<i>Voorkeur voor overnachten</i>	7
1.3. Kansen voor gemeenten	8
1.4. Wie hebben profijt van speciale camperlocaties?	8
2. Alles over de camperlocatie	9
2.1. Waar kan een locatie worden gerealiseerd?	9
2.2. Door wie kan een locatie worden gerealiseerd ?	10
<i>Gemeenten</i>	10
<i>Particulieren, instellingen en bedrijven</i>	10
2.3. Mogelijkheden voor het realiseren per aanbieder	10
<i>Camperlocatie voor of op camping en bij een recreatieterrein</i>	10
<i>Camperlocatie op openbaar gebied (gemeenten en overheid)</i>	11
<i>Camperlocatie op niet-openbaar gebied (bedrijven, instellingen, verenigingen, particulieren)</i>	12
<i>Camperlocatie bij recreatie-instellingen, pretparken, verenigingen, etc.</i>	12
<i>Camperlocatie bij horecabedrijven</i>	12
<i>Camperlocatie bij bedrijven</i>	13
<i>Camperlocatie bij particulieren</i>	13
2.4. Algemene eisen voor het realiseren van een camperlocatie	13
<i>Voorwaarden camperlocatie voor verschillende type campers</i>	13
<i>Voorzieningen voor verzorging (sani-stations, elektra, etc.)</i>	14
<i>Verwijzing en aanduiding van een camperlocatie</i>	15
<i>Hoe weet een campergebruiker een locatie te vinden?</i>	15
3. Voorbeeldtekening van een Duitse aanpak bij het realiseren van een camperlocatie	16
Bijlage 1	17
Matrix uitvoering camperplaatsen op locatie	
Bijlage 2	18
Aanduiding camperlocatie op openbaar gebied	

1. Algemene informatie

1.1. Camperverkoop zit in de lift

De verkoop van campers zit de laatste jaren fors in de lift. Er staan op dit moment zo'n **80.000** campers in Nederland geregistreerd (Bron: Bovag, juli 2012). Camperbezitters hebben vrijheid hoog in het vaandel staan. Deze manier van recreëren krijgt steeds meer aanhang. Niet alleen in Nederland, maar ook in de ons omringende landen. Met als gevolg dat steeds meer buitenlandse bezoekers voor korte trips of langere vakanties ons land per camper bezoeken.

1.2. Gedrag van de campergebruiker

Reisdoelen

De kortere reisdoelen (1-3 dagen) zijn gericht op weekeind- en weektrips voor bijvoorbeeld familiebezoek, het bijwonen van club- en sportactiviteiten of andere uitstapjes in eigen land. De langere vakanties (1-4 maanden) hebben als reisdoel nagenoeg alle landen in Europa of zelfs daarbuiten. Avontuurlijke aspecten spelen daarbij een hoofdrol. Ook biedt een camper uitstekende mogelijkheden om naar wintersportgebieden te gaan. Zowel campings als openbare camperlocaties in de wintersportgebieden bieden voor korte en langere vakanties steeds meer faciliteiten.

Bestedingspatroon

Een campergebruiker is in principe altijd met vakantie. Dat vakantiegevoel vertaalt zich ook naar de activiteiten, waaronder bezoek aan winkels, musea, bedrijven, horeca en attracties. Daarbij blijkt dat een camperaar bereid is om in een gastvrije gemeente een flink bedrag te besteden. Onderzoek* heeft uitgewezen dat een camperaar in Nederland gemiddeld € 58,- per dag, per camper (2 personen) uitgeeft.

Uit Duits wetenschappelijk onderzoek Reisemobil-Tourismus in Deutschland uit 2011 blijkt dat de campergebruiker per dag per persoon € 49,- uitgeeft.

Door realisatie van een (gemeentelijke) camperlocatie met servicepunt (faciliteiten) wordt het voor veel binnen- en buitenlandse campers nog interessanter een stad, dorp of attractie voor één of meerdere dagen aan te doen.

De verblijfstijd wordt door de aanwezigheid van een camperlocatie met servicepunt aanzienlijk verlengd. Het aantal campers neemt toe, waardoor het bestedingspatroon richting de plaatselijke middenstand zal toenemen. Het is dan ook, economisch gezien, de moeite waard campergebruikers te binden door de realisatie van specifieke voorzieningen.

Voorkeur voor overnachten

Uit recent onderzoek* is gebleken dat:

- **42 %** van het aantal campergebruikers overnacht het liefst op een vrije of speciaal aangewezen camperplaats. Zij accepteren het ontbreken of slechts in beperkte mate aanwezig zijn van faciliteiten. Het gevoel van ultieme vrijheid is veelal overheersend.
- **48 %** geeft de voorkeur aan een camping, die vaak het einddoel van de dagreis vormt. De faciliteiten en veiligheid die een camping biedt, worden gewaardeerd en de kosten en beperkte toegang- en openingstijden van de camping worden geaccepteerd.
- **10 %** heeft geen specifieke voorkeur; de voorzieningen, prijs/kwaliteitsverhouding en de ligging ten opzichte van de te bezoeken adressen zijn hier doorslaggevend.

(*Bron: NKC ledenonderzoek 2012)

1.3. Kansen voor gemeenten

Veel gemeenten zien in dat er nieuwe kansen liggen en hebben hiervoor speciale mogelijkheden voor het overnachten in campers getroffen. Variërend van een eenvoudige, al bestaande parkeerplaats, tot speciaal aangewezen of aangelegde camperplaatsen. Deze camperlocatie is al dan niet voorzien van speciale voorzieningen in ruil voor een vergoeding die varieert van niets tot een acceptabele bijdrage. In alle gevallen worden de gemeente, middenstand, instellingen en horeca aantrekkelijk voor een grote groep belangstellenden.

Doordat veel campers het hele jaar door gebruikt worden, wordt het recreatieseizoen aanzienlijk verlengd. Naamsbekendheid en aantrekkingskracht van de gemeente worden vergroot in binnen- en buitenland, mede door het beschrijven van de gemeente en haar overnachtingsmogelijkheden in de uitgaven van de NKC en andere veelal buitenlandse gidsen en websites.

Al naar gelang het serviceniveau van de camperlocatie en de daar mee gepaard gaande verlengde verblijfsduur geven campergebruikers vaak een aardig bedrag uit aan voeding, recreatie en goederen. Veel middenstanders en instellingen in gemeenten waar goede voorzieningen voor campers zijn, kunnen hierover meepraten.

1.4. Wie hebben profijt van speciale camperlocaties?

- **De gemeente;** meer naamsbekendheid, verlenging van het recreatieseizoen en extra aandacht voor historische, culturele en landschappelijke aspecten zijn de voordelen van een gemeentelijke camperlocatie.
- **Middenstand, instellingen, bedrijven en horeca;** campergebruikers besteden in een gastvrije gemeente flink wat geld. Een opsteker voor veel ondernemingen en een verlenging van het recreatieseizoen.
- **De campergebruiker;** hij is welkom, gedraagt zich hiernaar en zal zeker terugkomen. Het onderling doorgeven van een goede overnachtingsplek in een gastvrije gemeente is traditie en wordt mede gestimuleerd doordat gebruikers hun commentaar over een specifieke locatie op de website www.campercontact.nl kunnen geven.

2. Alles over de camperlocatie

2.1. Waar kan een locatie worden gerealiseerd?

Een locatie kan zowel op openbaar gebied (vaak een semi-overheidsinstelling) als op particulier terrein (bedrijven, instellingen, particulieren) gerealiseerd worden. In het eerste geval ontbreekt vaak het winsttoogmerk en zal daardoor slechts beperkte faciliteiten bieden. Bij de tweede categorie is vaak wel sprake van een winsttoogmerk en zullen daardoor meer faciliteiten aanwezig zijn. Voor alle mogelijkheden tot overnachten geldt dat daarvoor enige vergoeding op zijn plaats is, hoewel niet iedereen die vraagt. In elk geval dient de prijs/kwaliteitverhouding acceptabel te zijn.

De in de bijlage aangegeven "Matrix uitvoering camperplaatsen voor kampeerauto's" geeft vier mogelijke uitvoeringen. Onderscheid is gemaakt in:

- a. **Onbebouwd openbaar terrein.** De sociale controle is hier gering. Deze locatie is alleen aantrekkelijk als meerdere campers gelijktijdig aanwezig zijn. Goede verlichting en kans op regelmatige sociale controle door voorbijgangers, omwonenden of medegebruikers zijn noodzakelijk.
- b. **Bebouwd openbaar terrein** (veelal binnen de bebouwde kom). De sociale controle is hier groter, ook een alleen reizende camper kan hier terecht. Nadeel is mogelijke overlast door verkeer, bedrijven en activiteiten door weggebruikers / bewoners/uitgaande jeugd.
- c. **Terrein "voor de poort" of op speciale plaats bij een (recreatie) bedrijf.** Dit betreft een plek bij een camping of recreatiegelegenheden zoals een pretpark, zwembad, horeca maar ook natuurcentra e.a. Ook hier dient sociale controle aanwezig te zijn.
- d. **Terrein op een recreatiebedrijf, meestal een camping.** De voorzieningen zijn hier meestal goed. Aandacht is nodig voor loospunt voor vuilwater (put), bereikbaarheid en draagkracht van de ondergrond. De flexibiliteit en specifieke mogelijkheden van een camper komen slechts ten dele tot hun recht. Het gevoel van veiligheid en rust is optimaal, overigens niet altijd terecht.

2.2. Door wie kan een locatie worden gerealiseerd ?

Gemeenten

Om de gemeenten hierbij op weg te helpen is door het ministerie van LNV en de VNG in de "Groene Reeks" onder nummer 129 een boekje uitgegeven met de titel: "Het kampeerbeleid na de Wet op de openluchtrecreatie". Dit is een handreiking voor bestuurders en ambtenaren. De NKC (Nederlandse Kampeerauto Club) heeft via een klankbordgroep actief meegewerkt aan de totstandkoming van deze handreiking. (Zie www.kampeerauto.nl)

Particulieren, instellingen en bedrijven

Minder duidelijk is de regelgeving ten aanzien van overnachten op terreinen bij particulieren, instellingen en bedrijven. Strikt genomen zou overnachten hier alleen per gemeentelijke verordening mogelijk kunnen zijn. In de praktijk blijkt dat aan deze regel slechts beperkt de hand wordt gehouden. Alleen wanneer de activiteiten strijdig zijn met gemeentelijke verordeningen of bepalingen, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), bestemmingsplannen, streekplannen, nota's, specifieke raadsbesluiten, etc. kan of zal een gemeente besluiten om corrigerend op te treden.

Dit betekent dat particulieren, instellingen en bedrijven in veel gevallen initiatieven kunnen ontplooiën om camperplaatsen op hun terrein te realiseren. Zeker wanneer dit gebeurt in het verlengde van de bedrijfsmatige of economische activiteiten van de initiatiefnemer en een winst oogmerk niet of slechts zijdelings aanwezig is. Dit laatste geldt uiteraard niet voor campings of recreatieterreinen.

2.3. Mogelijkheden voor het realiseren per aanbieder

Camperlocatie voor of op camping en bij een recreatieterrein

Kampeerplaatsen op campings en recreatieterreinen zijn meestal ingericht voor zowel kort- als langkampeerders. Dit betreft vooral tenten, vouwwagens en (sta)caravans. Campers zijn meestal ook welkom, waarbij echter wel voor een geschikte, draagkrachtige ondergrond gezorgd moet worden.

De redenen dat campergebruikers een camping bezoeken, zijn in twee categorieën te verdelen:

- Een kort verblijf op een camping, uitsluitend bedoeld om te overnachten. Hierbij wordt geen prijs gesteld op de extra faciliteiten die een camping biedt. Een eenvoudige, vlakke en goed draagkrachtige plaats is voldoende. Een fraaie ligging is vaak bijzaak. Soms is een plekje bij de ingang of op een parkeerterrein al genoeg. Alleen de mogelijkheid tot het innemen van water, het lozen van afvalwater, het gebruik van sanitaire installaties en eventueel stroom wordt, desgewenst tegen een extra vergoeding, verwacht. Ook zijn er situaties dat campers een plekje geboden wordt net buiten het hek van de camping. Gebruik van de aangegeven faciliteiten blijft dan mogelijk. De vergoeding voor een overnachting dient in deze gevallen aangepast te worden, de prijs/kwaliteitverhouding moet acceptabel zijn en blijven.
- Een kort of langer verblijf op een camping, waarbij alle faciliteiten die een camping biedt gewaardeerd en gebruikt worden. Een specifiek voor campers ingerichte plaats is dan niet nodig: draagkrachtige ondergrond en bereikbaarheid zijn de enige -extra-vereisten. Voor het verblijf en de overnachtingen worden de normaal geldende, marktconforme tarieven gerekend.

Camperlocatie op openbaar gebied (gemeenten en overheid)

Veel gemeenten hebben al een locatie gerealiseerd. Een nauwkeurige keuze van plaats, grootte, aantallen en detaillering kan een juist gebruik bevorderen, oneigenlijk gebruik voorkomen en handhaving c.q. toezicht vergemakkelijken.

Misbruik kan tegengegaan worden door een goede afbakening en het plaatsen van verkeersborden model E08N van het RVV. Bijzondere bepalingen of voorschriften kunnen aangevuld worden met onderborden.

Bij het ontwerp, de aanleg en het beheer van een gemeentelijke camperlocatie moet met een aantal (rand)voorwaarden rekening gehouden worden. De voorwaarden zijn onder andere:

- Bij de keuze van de locatie van een gemeentelijke camperlocatie moet onderzocht zijn of er draagvlak is. Zowel bij de bestuurders, uitvoerend ambtenaren en omwonenden. Er dient uitgebreide informatie gegeven te worden. Wij, de medewerkers van de NKC, hebben in de loop der jaren veel expertise opgedaan en stellen deze graag aan een ieder ter beschikking. In geen geval moet het plan "koste wat het kost" doorgedreven worden.
- Soms zullen aanwezige recreatiebedrijven protesteren tegen de aanleg van een gemeentelijke camperlocatie. Ervan uitgaande dat zij voldoende mogelijkheden kunnen bieden. In een enkel geval zal dat inderdaad het geval zijn, maar vaak schieten deze bedrijven tekort t.a.v. openingstijden, ligging, een ongunstige prijs/kwaliteitverhouding en onvoldoende draagkrachtige ondergrond voor de wat zwaardere campers. De mogelijk aangevoerde bezwaren dienen op deze aspecten gewogen te worden. Daarnaast blijft gelden dat een aantal campergebruikers nooit* een camping zal bezoeken. (*zie pagina 7, voorkeur voor overnachten)
- Een gemeentelijke camperlocatie dient duidelijk aangegeven te worden. Het bord model E08N van het RVV, eventueel aangevuld met onderborden, wordt hiervoor aanbevolen (zie bijlage). Het bord kan geplaatst worden aan het begin en het eind van een rij, bij iedere plaats of in het midden, tussen de plaatsen in met een "pijlen" bord. Nadere gegevens en suggesties zijn vermeld in sub. 4.2.
- In bijzondere situaties kan een extra verwijzing uitkomst bieden, zie hiervoor ook sub. 4.2.
- Plaats op of in de nabijheid van een camperlocatie een stadsplattegrond, of verwijs naar de dichtstbijzijnde plattegrond.
- Een goed gekozen vorm en ligging kan op een natuurlijke wijze misbruik voorkomen. Enige tips zijn:

- Situeer de locatie daar waar sociale controle plaatsvindt vanuit bebouwing, medeweggebruikers, medecamperaars etc.
- Goede openbare verlichting, zeker buiten de bebouwde kom of bij afgelegen plaatsen, is noodzakelijk.
- De nabijheid van andere (recreatie)instellingen of bedrijven (b.v. jachthavens, sporthal, zwembad, sportterreinen etc.) heeft grote meerwaarde. Exploitatie van of toezicht op de locatie kan hier desgewenst ondergebracht worden. Ook kan een combinatie gemaakt worden met betrekking tot het realiseren van voorzieningen voor drinkwater, afvalwater, elektra etc.
- Geef op een afzonderlijk bord aan welke bepalingen en voorschriften gelden. Voor gemeentelijke locaties stelt de NKC hier een bord voor beschikbaar (Zie foto) Vermelding van eventueel buiten de locatie gelegen voorzieningen is gewenst.
- Een goede en duidelijke bewegwijzering zal de bereikbaarheid en het gebruik van de camperplaatsen sterk bevorderen. Bovendien voorkomt het onnodige verkeersbewegingen van over het algemeen toch wat grotere voertuigen.

Camperlocatie op niet-openbaar gebied (bedrijven, instellingen, verenigingen, particulieren)

Een bedrijf, instelling of vereniging kan besluiten om al dan niet tegen een vergoeding campers toe te staan om op zijn terrein te overnachten (parkeerterrein, een onverhard of halfverhard terrein of een deel van het bedrijfsterrein). Een mogelijke vergoeding kan eventueel ook gecompenseerd worden bij bezoek of gebruik van bedrijf of instelling.

Het kan gewenst zijn andere gebruikers van een terrein erop te wijzen dat campers mogen parkeren en overnachten. Het aanbrengen van verwijsborden en duidelijke belijning kan hierbij helpen.

Ook particulieren, meestal campers, kunnen hun terrein beschikbaar stellen voor overnachtingen. Winstoogmerk is dan vaak niet aanwezig; het "clubgevoel" overheerst.

De plaats voor een camper op particulier terrein zal veelal bepaald worden door bedrijfsvoering of het gebruik. Gemeentelijke verordeningen, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening, Bestemmingsplannen, de Bouwverordening etc. kunnen voorwaarden stellen. Per gemeente kunnen deze eisen verschillen.

Camperlocatie bij recreatie-instellingen, pretparken, verenigingen, etc.

Recreatieparken, pretparken, verenigingen etc. zijn vaak grote publiekstrekkingen en beschikken navenant over ruime parkeergelegenheden. Het aanwijzen van een (grote) camperlocatie is meestal dan ook geen probleem. Een vergoeding voor overnachten kan geregeld worden via parkeergelden of een directe afrekening aan de kassa. Het aangeven van de camperplaatsen met bord model E08N kan in sommige gevallen een goede, wettelijke maatregel zijn, zeker als het parkeerterrein een openbare status heeft. Ook kan het hele terrein vrij beschikbaar zijn; het bedrijf kan daarbij aanwijzingen geven.

Overige mogelijkheden:

- Instellingen die actief zijn in het beheren en exploiteren van grotere recreatie- en natuurgebieden. Vaak hebben deze grote aantrekkingskracht voor een wat langer bezoek, dat juist voor een campergebruiker zeer aantrekkelijk is. Te noemen zijn Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Beheerders van Landschappen etc.
- Recreatie- en themaparken. Hieronder vallen diertuinen, pretparken, openlucht musea, sportterreinen, zwembaden etc. Ook hier geldt dat de mogelijkheid van een langer bezoek door campers geapprecieerd wordt.
- Watersportbedrijven en watersportverenigingen.
- Tentoonstelling- en evenementenhallen, manifestaties, grote bijeenkomsten etc. Een combinatie met een meerdagen bezoekaart ligt voor de hand.

Camperlocatie bij horecabedrijven

Dit betreft cafés en restaurants en soms hotels of motels. Vaak wordt het gebruik van de camperlocatie gekoppeld aan bezoek aan het horecabedrijf. Een eigen parkeerterrein biedt meestal voldoende mogelijkheden. Een eventuele vergoeding kan verrekend worden met de te gebruiken consumptie(s). Het verdient aanbeveling ook wanneer het bedrijf gesloten is, overnachten in een camper toe te staan.

Camperlocatie bij bedrijven

Bedrijven in de recreatie- of kampeerbranche hebben vaak een eigen parkeerterrein. Zij kunnen hier overnachten in een camper toestaan of zelfs stimuleren, met als doel klantenbinding of klantenwerving. Een eventuele vergoeding voor overnachten kan verrekend worden met aankopen. De camperlocatie moet specifiek aangewezen worden met bord model E08N van het RVV (heeft hier geen wettelijke betekenis) of een bord naar eigen ontwerp.

- Branchegerelateerde bedrijven, zoals dealers, handelaren en importeurs van kampeerauto's alsmede leveranciers van accessoires, stellen vaak overnachtingsplaatsen ter beschikking. Met als doel klantenwerving of -binding of het promoten van gebruik van de camper. In enkele gevallen stellen bedrijven al Sani-stations ter beschikking.
- Speciale, vaak grootschalige bedrijven met een ruim of zeer specialistisch assortiment. Te denken valt hierbij aan de zgn. weidewinkels, meubelboulevards, huishoudelijke artikelen etc. Naast een mogelijke opbrengst uit een vergoeding voor overnachten is aantrekken van toekomstige klanten hoofdzaak.

Camperlocatie bij particulieren

Dit betreft meestal medecampergebruikers die het leuk vinden dat anderen bij hen de nacht doorbrengen. Het club- en campergevoel wordt daarbij versterkt. Veelal worden geen vergoedingen gevraagd, of blijven deze beperkt tot de levering van drinkwater en elektriciteit. Het aantal camperplaatsen is vaak beperkt. Aanduiding vindt meestal niet plaats. Extra aandacht voor een draagkrachtige ondergrond is noodzakelijk.

- Particulieren die op een eigen terrein plaats bieden voor overnachten in een camper, zijn volledig verantwoordelijk voor de voorzieningen. Wel kan een dergelijke activiteit een commercieel tintje krijgen. Zowel gemeentelijke als landelijk geldende wetten en verordeningen kunnen hiermee in strijd zijn. Bovendien kan hier sprake zijn van 'onrechtmatige' concurrentie.

2.4. Algemene eisen voor het realiseren van een camperlocatie

Voorwaarden camperlocatie voor verschillende type campers

Een camper is meestal gebouwd op een chassis van een lichte vrachtauto of busje. Het zijn voertuigen die doorgaans niet op een normale parkeerplaats passen. Een speciale overnachtingsplaats voor campers kan gecombineerd worden met aanwezige parkeermogelijkheden, mits deze een draagkrachtige en (redelijk) vlakke ondergrond hebben en voldoen aan de minimale afmeting. Zonder verdere kampeeractiviteiten kan dan de camper gebruikt worden om in te eten, recreëren en slapen.

De meeste campers behoren tot deze lichte categorie. De specifieke eigenschappen van deze campers zijn:

- Lengte: 6,00 - 9,00 meter
- Breedte: 2,20 - 2,50 meter (zonder spiegels)
- Hoogte: 2,50 - 3,50 meter
- Gewicht: 3.000 - 7.500 kg of meer

De camperlocatie dient zodanig ingericht te worden dat gebruik van campers met bovenvermelde afmetingen in ieder geval mogelijk is. Ook zwaardere en grotere campers komen steeds vaker voor. Deze zijn meestal gebouwd op basis van een grote vrachtauto, autobus of speciaal chassis. Voor deze categorie zal het inrichten van overnachtingsplaatsen lastiger zijn. Soms zal uitgeweken moeten worden naar (parkeer)terreinen voor vrachtauto's.

Voorzieningen voor verzorging (sani-stations, elektra, etc.)

Een camper heeft voldoende mogelijkheden om voor meerdere dagen drinkwater mee te nemen en vuilwater op te slaan. Gemiddeld eens per drie dagen dient vers water ingenomen te worden en dienen de afvaltanks met vuilwater en het cassettetoilet geleegd te worden. Hoewel in Nederland al verschillende sani-stations of gelijkwaardige installaties aanwezig zijn, is uitbreiding hiervan gewenst. Een mogelijke aansluiting op een elektriciteitsnet wordt gewaardeerd, maar is geen vereiste. Wel zal het de aantrekkingskracht van een camperlocatie vergroten.

Een Sani-station is een zuil waar de afvalstoffen (cassettetoilet en vuilwater) kunnen worden geloosd. Ook is het (vaak tegen betaling) mogelijk om schoon water in te nemen en stroom te tappen. Deze sani-zuilen worden in verschillende uitvoeringen door fabrikanten in binnen- en buitenland geleverd. De kosten en opbrengsten van een sani-station zijn afhankelijk van het gevoerde beleid en de uitvoering van het station. In sommige gevallen is het gebruik inbegrepen in de voor een overnachting gevraagde vergoeding. Maar meestal wordt per te leveren dienst een vergoeding gevraagd. Algemeen gehanteerde tarieven zijn:

- € 1,- tot € 2,- voor 100 liter drinkwater.
- € 0,- tot € 1,- voor het lozen van afvalwater van het cassettetoilet.
- € 0,- tot € 1,- voor het lozen van (huishoud) vuilwater.
- € 1,- tot € 2,- per 24 uur elektriciteit/6A.

In veel gevallen wordt voor het lozen van toilet- en afvalwater geen vergoeding gevraagd om illegaal en ongewenst lozen te voorkomen. Vaak staat daar een wat hogere prijs voor het drinkwater tegenover.

Het realiseren van een Sani-station of een soortgelijke voorziening zal bij een kleine camperlocatie veelal niet kostendekkend zijn. Vaak is een afzonderlijke voorziening, bijvoorbeeld een watertappunt, wel te combineren met andere zoals watersport, sporthal, sportterrein, bedrijf en brandstofverkooppunt. Dit geldt eveneens voor de lozingsmogelijkheden. Een centrale ligging en goede bereikbaarheid c.q. verwijzing zijn dan wel gewenst. Een goed servicepunt in de nabijheid van de camperlocatie zal de aantrekkelijkheid hiervan verhogen en de verblijfsduur verlengen!

Verwijzing en aanduiding van een camperlocatie

Naast vermelding in diverse boekwerken, websites, navigatiesystemen en brochures kan een camperlocatie op stadsplattegronden vermeld worden. Ook is het handig als op de camperlocatie zelf een stadsplattegrond aanwezig is. Dit bevordert een doelgericht bezoek aan de gemeentelijke attracties. Door plaatsing van speciale pictogram-bordjes kan naar een moeilijk te vinden camperplaats verwezen worden.

Op de camperlocatie zelf dient met bord model E08N duidelijk aangegeven te worden welke plaatsen voor campers zijn ingericht. Dit bevordert een gemakkelijk aanrijden, geeft aan of nog voldoende plaats aanwezig is en informeert eventuele andere gebruikers van het terrein. **Let op!** Het bord E08N moet echter niet te dicht bij de stoeprand geplaatst worden, dit kan namelijk problemen geven bij de wat langere camper.

Hoe weet een campergebruiker een locatie te vinden?

Nederland:

Camperlocaties in Nederland staan vermeld:

- Op de website www.campercontact.nl met > 13.000 locaties in Europa
- In het camperplaatsenboek Europa van de NKC/ACSI
- In speciale campernavigatiesystemen van bv Tomtom
- In diverse andere camperplaatsenboeken van verschillende uitgevers
- Op buitenlandse websites

Aan nieuwe camperlocaties wordt aandacht besteed in het NKC-magazine Kampeerauto.

De meest actuele stand van zaken vindt men echter op onze website www.campercontact.nl Hier worden tussentijdse aanvullingen en wijzigen op vermeld. Ook buitenlandse camperlocaties kunt u hier terugvinden.

Buitenland:

Bekend zijn de Duitstalige uitgaven van Promobil en Reisemobil International, in boekvorm met een plattegrond en in bladen voor aanvullingen en wijzigingen. Daarnaast zijn ook andere uitgevers actief, zoals Womo. Met als resultaat dat het vinden van een overnachtingsplaats in Duitsland en de rest van Europa geen problemen hoeft op te leveren. Soortgelijke situaties doen zich ook voor in Italië, Frankrijk en België. Daar worden in de plaatselijke taal boekwerken, brochures en kaarten uitgegeven, waarbij ook Duitse uitgevers actief zijn. Verder biedt onze website www.campercontact.nl veel informatie over camperplaatsen in binnen- en buitenland.

3. Voorbeeldtekening van een Duitse aanpak bij het realiseren van een camperlocatie

Bijlage 1

Matrix uitvoering camperplaatsen op locatie

Voorziening		Openbaar terrein		(Recreatie) bedrijf	
		Onbebouwd	Bebouwing	Voor poort	Op Camping
Camper plaats	Minimale afmetingen in meters (wenselijk)	5 x 10	5 x 8	5 x 8	6 x 10
	Vlakheid, hellingen	redelijk	goed	goed	goed
	Draagkrachtige ondergrond	noodzakelijk	noodzakelijk	noodzakelijk	wenselijk
	Verharde ondergrond	wenselijk	noodzakelijk	noodzakelijk	wenselijk
	Herkenbare vormgeving, aanduidingborden	noodzakelijk	noodzakelijk	noodzakelijk	wenselijk
	Bewegwijzering naar de Camperplaats	wenselijk	wenselijk	wenselijk	NVT
	Stadsplattegrond/ Informatiebord	wenselijk	wenselijk	wenselijk	NVT
	Tijdstippen van vertrek en aankomst	onbeperkt	onbeperkt	onbeperkt	8 tot 20 uur
	Hele jaar bereikbaar / open	noodzakelijk	noodzakelijk	noodzakelijk	wenselijk
	Mogelijk aantal campers	min. 5	min.5	min. 5	min. 5
	Niet 'onder bomen' i.v.m. schotelontvangst	noodzakelijk	wenselijk	wenselijk	wenselijk
Voor zieningen	Toilet / douche	niet noodzakelijk	niet noodzakelijk	niet noodzakelijk	noodzakelijk
	Watertappunt op redelijke afstand	niet noodzakelijk	wenselijk	wenselijk	noodzakelijk*
	Elektra aansluiting 220V binnen 20 mtr	niet noodzakelijk	wenselijk	wenselijk	noodzakelijk
	Loospunt vuilwater op redelijke afstand	niet noodzakelijk	wenselijk	noodzakelijk	noodzakelijk*
	Loospunt cassette toilet op redelijke afstand	niet noodzakelijk	wenselijk	noodzakelijk	noodzakelijk*
	Stortmogelijkheid eenvoudig huisvuil	wenselijk	wenselijk	noodzakelijk	noodzakelijk
	Centrale aansluiting TV-antenne	NVT	NVT	NVT	wenselijk
	Draadloos internet (WiFi)	niet noodzakelijk	niet noodzakelijk	wenselijk	wenselijk
Alternatief	Sani-station op redelijke afstand	wenselijk	wenselijk	noodzakelijk	noodzakelijk
	*verplicht bij opname op www.campercontact.nl				
Veiligheid	Sociale controle, voorbijgangers, recreanten	noodzakelijk	wenselijk	noodzakelijk	NVT
	Openbare terreinverlichting	noodzakelijk	noodzakelijk	noodzakelijk	wenselijk
Diversen	Geen overlast verkeerslawaaï, bedrijven	wenselijk	wenselijk	wenselijk	NVT
	Aantrekkelijke omgeving, fietsen en wandelen	wenselijk	niet noodzakelijk	niet noodzakelijk	niet noodzakelijk
	Attractieve bebouwing, toeristische attracties	wenselijk	wenselijk	wenselijk	wenselijk
	Winkelbestand, horeca op redelijke afstand	wenselijk	wenselijk	wenselijk	wenselijk
Kosten	Per overnachting € 5,- (camper + 2 pers.)	niet noodzakelijk	wenselijk	wenselijk	marktconform
	Waterinname € 1,- per 100 liter	niet noodzakelijk	wenselijk	marktconform	marktconform
	Elektra € 2,- per 24 uur	niet noodzakelijk	wenselijk	marktconform	marktconform

Bijlage 2

Aanduiding camperlocatie op openbaar gebied

Het verkeersbord met het camper(kampeerauto)symbool is bord **E08N** van het RVV met genormaliseerde categorie-aanduiding. (Zie foto)

Conform **Art.67** van het RVV zijn onderborden toegestaan.

Artikel 67:

1. Onder verkeersborden aangebrachte onderborden kunnen inhouden:
 - a. Een nadere uitleg van het verkeersbord;
 - b. in geval op een onderbord uitsluitend symbolen voorkomen:
Het verkeersbord geldt slechts voor de aldus aangeduide weggebruikers of het aldus aangeduide verkeersgedrag;
 - c. in geval op een onderbord het woord "uitgezonderd" in combinatie met symbolen voorkomt: het verkeersbord geldt niet voor de aldus aangeduide weggebruikers of het aldus aangeduide weggedrag;
2. Indien het beoogde verkeersgedrag wordt aangegeven door middel van teksten of tekens al dan niet in combinatie met symbolen, blijkt het beoogde verkeersgedrag uit het onderbord.
3. Symbolen op onderborden hebben dezelfde betekenis als die welke in Bijlage 1 (van het RVV) zijn opgenomen

Kampeerauto
Max. 3 x 24 uur

Onderbord bij een ander RVV-bord dan het normale bord model **E08N** met beperking van verblijfsduur.

Max. 3 x 24 uur

Onderbord bij bord model **E08N** met beperking van de verblijfsduur.

18.00 – 08.00 h

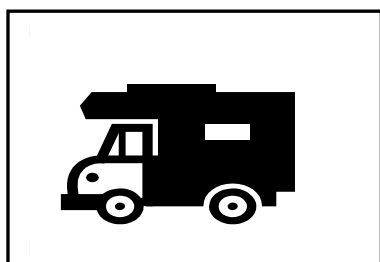
Onderbord bij bord model **E08N** met uitsluitend parkeren van campers tussen de aangegeven tijden.

Max. 2 nachten

Onderbord bij bord model **E08N** met beperking van verblijfsduur tot maximaal 2 nachten.

Max. 5 plaatsen

Onderbord bij bord model **E08N** met aanduiding van de plaats en het maximum aantal van de camperplaatsen. Er dient bij elke plaats afzonderlijk een bord van het type **E08N** geplaatst te worden.

Verwijlsbord naar camperlocatie indien deze moeilijk te vinden c.q. bereikbaar zijn. Afbeelding en bord zijn niet genormaliseerd.

Deze verwijlsborden zorgen voor een goede verkeersafwikkeling van grote campervoertuigen en geven de toerist een gastvrij gevoel

